

TEKOČA GOSPODARSKA GIBANJA JANUAR 2019

Rast izvozno usmerjenih dejavnosti se je proti koncu leta 2018 upočasnila, v dejavnostih, ki so pretežno usmerjene na domači trg pa je ostala podobna kot v predhodnem letu. V predelovalnih dejavnostih, zlasti v proizvodnji vmesnih dobrin, je na upočasnitev rasti vplivala predvsem nižja aktivnost v evropski avtomobilski industriji. Rast izvoza blaga je bila ob nižji rasti tujega povpraševanja skromnejša kot v predhodnem letu. Presežek tekočega računa plačilne bilance pa je predvsem zaradi storitvene menjave ostal visok. Rast v dejavnostih, ki so usmerjene bolj na domači trg se je nadaljevala. K rasti v gradbeništvu je precej prispevala gradnja inženirskih objektov. Tudi prodaja v trgovini se je nadalje povečala, k temu so prispevali rast trošenja gospodinjstev in proizvodne aktivnosti dejavnosti povezanih s trgovino na drobno ter višji izvoz, predvsem v trgovini z motornimi vozili. Razpoloženje v gospodarstvu se je januarja znova izboljšalo.

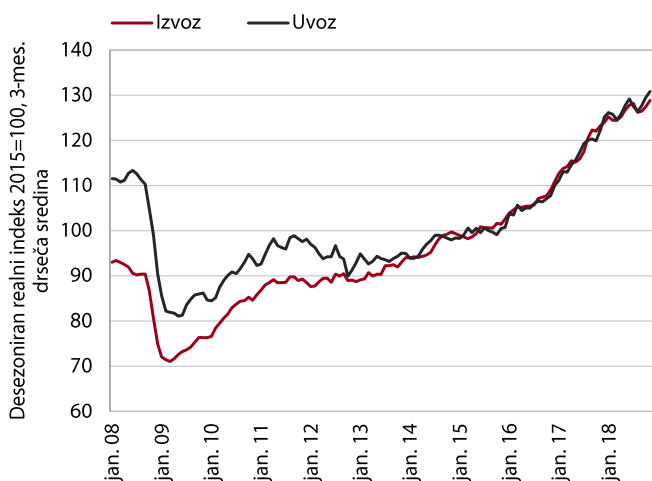
Razmere na trgu dela so se lani še naprej izboljševale, a nekoliko počasneje kot leta 2017. Ob zmanjševanju števila brezposelnih in pomanjkanju (usposobljene) delovne sile je k rasti delovno aktivnih predvsem od sredine leta začelo pomembneje prispevati zaposlovanje tujcev. Rast plač v zasebnem sektorju se je v ugodnih gospodarskih razmerah okrepila. V sektorju država pa so na rast plač pomembno vplivali dogovori s sindikati iz preteklih let.

Proizvodnja predelovalnih dejavnosti, november 2018

Povečevanje obsega proizvodnje v predelovalnih dejavnostih je tudi v zadnjih mesecih leta 2018 ostalo skromno, predvsem zaradi vpliva zunanjih dejavnikov. Ob umirjeni proizvodnji v glavnih trgovinskih partnericah, predvsem v avtomobilski industriji, se je proizvodnja proizvodov za vmesno porabo od sredine leta celo nekoliko znižala. Proizvodnja izdelkov za široko porabo pa se je predvsem v drugi polovici leta povečala. Od začetka leta se je povečala tudi proizvodnja investicijskih dobrin, vendar precej skromneje kot v preteklih letih.

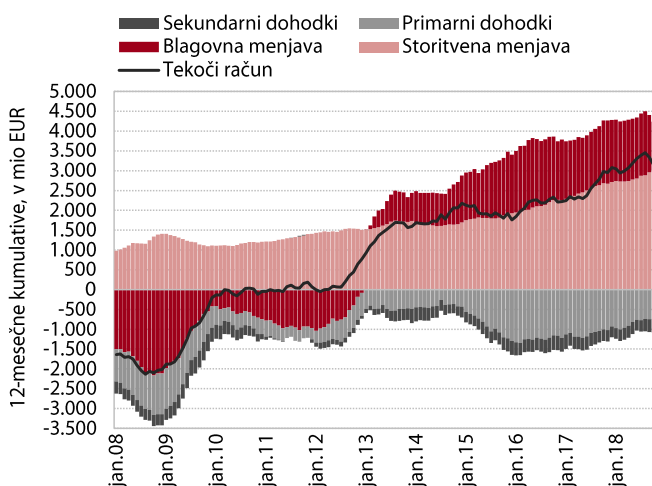
Izvoz in uvoz blaga, december 2018

Vir podatkov: SURS, preračuni UMAR.

Ob upočasnjevanju rasti v naših največjih trgovinskih partnericah se je rast izvoza v letu 2018 upočasnila, a ostala še razmeroma visoka (6,9%). Zmernejša kot leto prej je bila tudi rast uvoza (8,3%).

Plačilna bilanca, november 2018

Vir: BS, preračuni UMAR.

Presežek tekočega računa plačilne bilance ostaja visok. Presežek v storitveni bilanci se je še povečal, predvsem v menjavi transportnih storitev in zaradi višjih neto prilivov od potovanj. Nadalje se znižujejo tudi stroški financiranja zunanjega dolga. Nižji pa je presežek v blagovni bilanci, zaradi hitrejše rasti uvoza od izvoza, kar je povezano tudi s poslabšanjem pogojev menjave. V dvanajstih mesecih do novembra je presežek tekočih transakcij znašal 7,2% BDP.

Gradbeništvo, november 2018

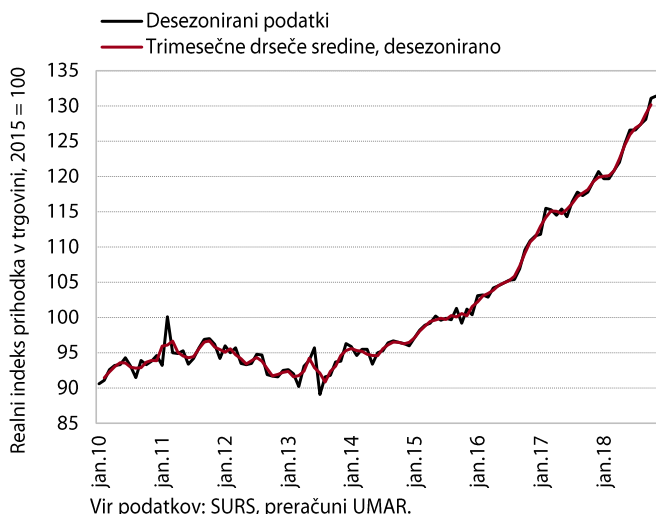

Vir podatkov SURS, preračuni UMAR.

Vrednost del v gradbeništvu se je proti koncu lanskega leta nadalje povečala, najbolj v gradnji inženjerskih objektov, kar je povezano z javnimi investicijami. Aktivnost v gradnji stavb pa je po znatni rasti v preteklih letih v drugi polovici lanskega leta stagnirala.

Kazalniki pogodb, ki naj bi nakazovali prihodnjo gradbeno aktivnost, so se proti koncu leta znižali. Zaloga pogodb v gradbeništvu je bila novembra tako nižja kot pred letom.

Trgovina, november 2018

Rast prodaje v trgovini se je tudi proti koncu leta 2018 nadaljevala. V prvih enajstih mesecih 2018 je bil prihodek medletno realno višji za 7,8 %, povečal se je v večini segmentov. Na to je vplivala rast trošenja gospodinjstev (predvsem v segmentu trajnih dobrin), izvoza (predvsem pri motornih vozilih), proizvodne aktivnosti panog povezanih s trgovino na debelo (predelovalne dejavnosti, promet, gradbeništvo) in trgovanja z nekaterimi primarnimi proizvodi (zemeljski plin, električna energija). Medletno nižja pa je bila prodaja živil, pijač in tobaknih izdelkov ter oblačil in obutve.

Kazalnik gospodarske klime, januar 2019

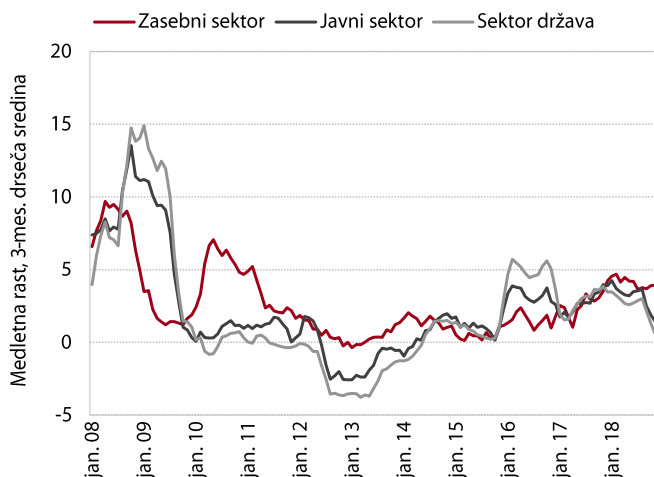
Razpoloženje v gospodarstvu se od začetka zadnjega četrtletja lani ponovno izboljšuje. K temu prispevata predvsem krepitev zaupanja potrošnikov ter podjetij predelovalnih dejavnosti, v ostalih dejavnostih pa se zaupanje od sredine lanskega leta ni bistveno spremenilo.

Trg dela, november – december 2018

Tudi ob koncu leta 2018 se je nadaljevala razmeroma hitra rast števila delovno aktivnih, ki jo je, ob pomanjkanju delavcev, poganjalo vedno večje zaposlovanje tujih državljanov. Število registriranih brezposelnih se je nadalje zmanjševalo, a počasneje kot predhodna leta ob že nizki ravni brezposelnosti.

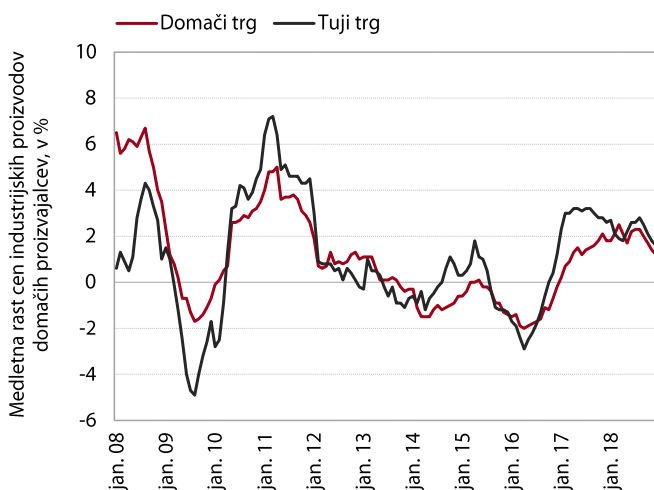
Plače, november 2018

Vir podatkov: SURS, preračuni UMAR.

Rast plač je bila v prvih enajstih mesecih 2018 višja kot v enakem obdobju predhodnega leta. To velja predvsem za zasebni sektor, kjer na višjo rast vplivajo relativno nizka brezposelnost, postopna rast produktivnosti in dobri poslovni rezultati podjetij, kar se je pokazalo tudi v novembrskih izrednih izplačilih. V javnem sektorju so na nekoliko višjo rast vplivale predvsem javne družbe. V sektorju država pa se je rast v zadnjih mesecih upočasnila zaradi postopnega izpetja sprejetih dogovorov s sindikati iz leta 2016.

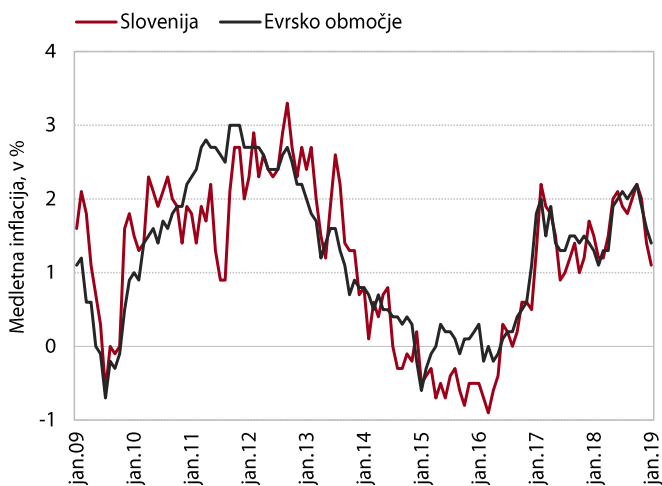
Cene industrijskih proizvodov slovenskih proizvajalcev, december 2018

Vir podatkov: SURS.

Medletna rast cen industrijskih proizvodov slovenskih proizvajalcev se je lani nekoliko upočasnila na domačem in tujih trgih. K temu je največ prispevala nižja rast cen surovin, znižala pa se je tudi rast cen blaga za široko potrošnjo. Cene energentov pa so se v preteklem letu pričele izraziteje krepiti, zvišala se je tudi rast cen proizvodov za investicije.

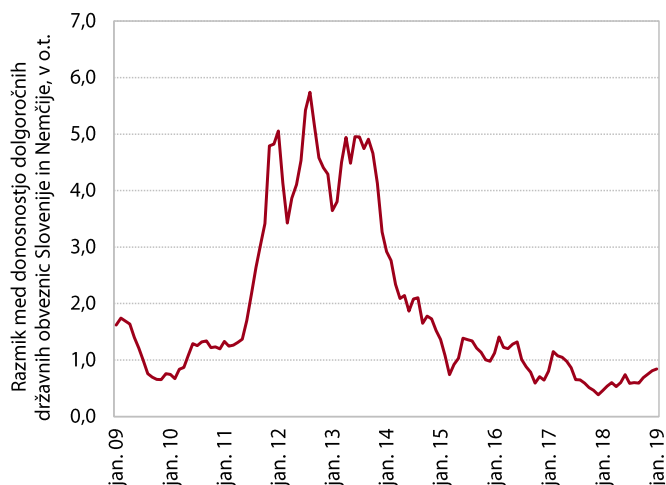
Cene, januar 2019

Vir podatkov: SURS, Eurostat.

Cene življenjskih potrebščin so januarja sezonsko upadle. Medletno je bila rast nižja kot v enakem mesecu lani, predvsem zaradi nižjih cen motornih goriv in avtomobilov ter hrane in pijače. Prispevek cen storitev k inflaciji pa se je ob ugodnih gospodarskih razmerah v zadnjem letu okrepil in pripeval glavnino celotnega povišanja (predvsem cene oskrbe z energijo ter cene gostinskih, namestitvenih in nekaterih pristočasnih storitev).

Donosnost obveznice, januar 2019

Vir podatkov: Eurostat, Bloomberg.

Razmere na trgu obveznic so bile januarja stabilne. Donosnost do dospelja slovenske evrske obveznice je ostala podobna kot konec preteklega leta, razmik do nemške obveznice pa se je nekoliko povečal (na 84 b. t.).

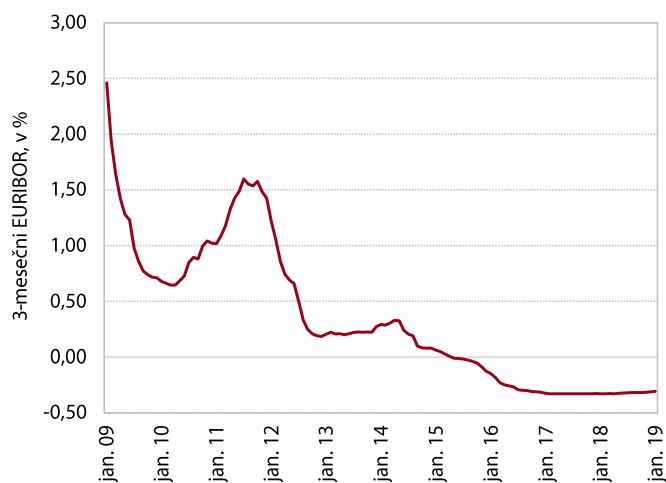
Menjalni tečaj USD za EUR, januar 2019

Vir podatkov: ECB.

Vrednost evra v primerjavi z ameriškim dolarjem se je januarja nekoliko okrepila, medletno pa je ostala nižja (za 6,4 %).

3-mesečni EURIBOR, januar 2019

Vir podatkov: www.euribor.org, preračun UMAR.

3-mesečni EURIBOR ostaja negativen.

Izbrani makroekonomski kazalci za Slovenijo	Datum objave		Enota	Referenčno obdobje					
	Zadnja	Naslednja		2017 Q2	2017 Q3	2017 Q4	2018 Q1	2018 Q2	2018 Q3
	BDP, realno	30.11.2018		28.02.2019	% (Q/Q-1) ⁴	1,4	1,0	2,0	0,6
	30.11.2018	28.02.2019	% (Q/Q-4)	4,2	4,2	6,3	4,7	4,0	4,8
Zasebna potrošnja, realno	30.11.2018	28.02.2019	% (Q/Q-1) ⁴	1,2	1,3	1,4	-0,2	-0,6	-0,3
	30.11.2018	28.02.2019	% (Q/Q-4)	1,0	1,6	3,2	3,7	1,5	0,0
Potrošnja države, realno	30.11.2018	28.02.2019	% (Q/Q-1) ⁴	-0,1	0,1	0,9	0,2	3,6	-2,2
	30.11.2018	28.02.2019	% (Q/Q-4)	0,1	-0,2	1,3	1,2	4,9	2,5
Bruto investicije, realno	30.11.2018	28.02.2019	% (Q/Q-1) ⁴	5,5	-1,9	6,9	4,2	-1,4	3,6
	30.11.2018	28.02.2019	% (Q/Q-4)	14,8	7,7	15,3	16,4	7,2	13,4
Izvoz proizvodov in storitev, realno	30.11.2018	28.02.2019	% (Q/Q-1) ⁴	3,9	2,6	2,7	1,0	-2,1	4,9
	30.11.2018	28.02.2019	% (Q/Q-4)	8,3	12,1	12,7	8,4	9,1	5,7
Uvoz proizvodov in storitev, realno	30.11.2018	28.02.2019	% (Q/Q-1) ⁴	4,7	2,2	3,3	2,6	-1,8	3,5
	30.11.2018	28.02.2019	% (Q/Q-4)	8,1	10,9	11,8	10,6	9,2	4,3
				2018 m 8	2018 m 9	2018 m 10	2018 m 11	2018 m 12	2019 m 1
Trgovinska bilanca ¹	14.01.2019	13.02.2019	mio EUR	76,8	104,0	13,4	90,3	:	:
Tekoči račun ¹	14.01.2019	13.02.2019	mio EUR	279,6	352,1	279,0	252,4	:	:
Izvoz blaga, realno ²	07.02.2019	11.03.2019	% (M/M-1) ⁵	0,0	-3,7	4,5	1,7	-2,7	:
	07.02.2019	11.03.2019	% (M/M-12)	5,2	-3,3	8,6	8,3	0,3	:
Uvoz blaga, realno ²	07.02.2019	11.03.2019	% (M/M-1) ⁵	-3,9	3,2	4,0	-2,8	2,0	:
	07.02.2019	11.03.2019	% (M/M-12)	0,3	4,1	14,4	5,8	4,2	:
				2018 m 8	2018 m 9	2018 m 10	2018 m 11	2018 m 12	2019 m 1
Inflacija (CPI)	06.02.2019	28.02.2019	% (M/M-1)	0,1	0,4	0,3	0,1	-0,6	-1,1
	06.02.2019	28.02.2019	% (M/M-12)	1,8	2,0	2,2	2,0	1,4	1,1
				2018 m 8	2018 m 9	2018 m 10	2018 m 11	2018 m 12	2019 m 1
Bruto plača na zaposlenega, nominalno	15.01.2019	15.02.2019	% (M/M-1)	1,1	-2,2	2,7	8,1	:	:
	15.01.2019	15.02.2019	% (M/M-12)	3,5	1,8	3,4	3,2	:	:
- zasebni sektor	15.01.2019	15.02.2019	% (M/M-1)	2,0	-2,8	3,5	11,2	:	:
	15.01.2019	15.02.2019	% (M/M-12)	4,1	2,9	4,7	4,2	:	:
- javni sektor	15.01.2019	15.02.2019	% (M/M-1)	-0,3	-1,1	1,4	2,8	:	:
	15.01.2019	15.02.2019	% (M/M-12)	3,0	0,7	1,9	1,7	:	:
- od tega sektor država	15.01.2019	15.02.2019	% (M/M-1)	-0,8	0,6	-0,5	0,7	:	:
	15.01.2019	15.02.2019	% (M/M-12)	3,1	0,4	0,4	1,0	:	:
				2018 m 8	2018 m 9	2018 m 10	2018 m 11	2018 m 12	2019 m 1
Delovno aktivni	16.01.2019	18.02.2019	% (M/M-1) ⁴	0,2	0,3	0,3	0,3	:	:
	16.01.2019	18.02.2019	% (M/M-12)	3,0	3,0	3,0	2,9	:	:
Registrirane brezposelne osebe	05.02.2019	05.03.2019	% (M/M-1) ⁴	-0,2	-0,7	-0,3	-0,6	-0,9	0,1
	05.02.2019	05.03.2019	% (M/M-12)	-9,4	-8,9	-8,1	-7,7	-7,7	-5,8
Stopnja registrirane brezposelnosti	16.01.2019	18.02.2019	%	8,0	7,8	7,9	7,9	:	:
				2017 Q2	2017 Q3	2017 Q4	2018 Q1	2018 Q2	2018 Q3
Zaposlenost, ADS	29.11.2018	28.02.2019	% (Q/Q-1) ⁵	0,2	1,3	1,0	0,6	0,2	0,0
	29.11.2018	28.02.2019	% (Q/Q-4)	3,9	5,5	5,2	3,1	3,0	1,7
Stopnja anketne brezposelnosti, ADS	29.11.2018	28.02.2019	%	6,4	6,3	5,8	5,9	5,2	5,0
				2018 m 8	2018 m 9	2018 m 10	2018 m 11	2018 m 12	2019 m 1
Cene industrijskih proizvodov, domači trg	21.01.2019	21.02.2019	% (M/M-1)	0,2	-0,2	-0,2	0,0	0,0	:
	21.01.2019	21.02.2019	% (M/M-12)	2,3	2,0	1,7	1,4	1,2	:
Proizvodnja predelovalnih dejavnosti, realno ³	10.01.2019	11.02.2019	% (M/M-1) ⁵	1,4	-2,1	2,4	0,0	:	:
	10.01.2019	11.02.2019	% (M/M-12)	6,2	-2,3	7,7	3,0	:	:
Gradbeništvo, realna vrednost opravljenih del	15.01.2019	15.02.2019	% (M/M-1) ⁵	3,2	-0,3	2,3	4,4	:	:
	15.01.2019	15.02.2019	% (M/M-12)	34,0	27,0	18,4	18,9	:	:
Prihodek v trgovini, realno	31.01.2019	28.02.2019	% (M/M-1) ⁴	0,6	0,5	2,3	0,2	:	:
	31.01.2019	28.02.2019	% (M/M-12)	7,6	6,5	15,9	9,0	:	:
				2012	2013	2014	2015	2016	2017
Primanjkljaj/presežek sektorja država (ESA 2010)	28.09.2018	30.03.2018	% BDP	-4,0	-14,7	-5,5	-2,8	-1,9	0,1
Konsolidirani bruto dolg države (ESA 2010)	28.09.2018	30.03.2018	% BDP	53,8	70,4	80,4	82,6	78,7	74,1
				2018 m 8	2018 m 9	2018 m 10	2018 m 11	2018 m 12	2019 m 1
Kazalnik gospodarske klime ⁶ , desezonirano	25.01.2019	22.02.2019	% ⁴	10,5	8,1	11,6	10,0	11,0	12,4
				2018 m 8	2018 m 9	2018 m 10	2018 m 11	2018 m 12	2019 m 1
EURIBOR, 3-mesečni	začetek meseca*		%	-0,319	-0,319	-0,318	-0,316	-0,312	-0,308
Donosnost dolgoročnih državnih obveznic	začetek meseca		%	0,96	1,04	1,15	1,13	1,07	1,06
Menjalni tečaj USD za EUR	začetek meseca		USD	1,1549	1,1659	1,1484	1,1367	1,1384	1,1416

Vir podatkov: SURS, BS, ECB, EUROSTAT, EURIBOR.org, preračuni UMAR.

Opombe: ¹Plačilnobilančna statistika BS. ²Zunanjetrgovinska statistika SURS. ³Predhodni podatki. ⁴Desezonirano - SURS. ⁵Desezonirano - UMAR. ⁶Razlika med pozitivnimi in negativnimi odgovori, v %.

* Izračun UMAR.

Za primerjavo z EU in EMU gl.: <http://ec.europa.eu/eurostat/web/euro-indicators/peeis>